

Вважаємо, що при формулюванні завдань управління фінансовою безпекою підприємства необхідно враховувати структурний підхід до побудови управлінського процесу – виділення завдань для підсистем управління фінансовими ресурсами, управління фінансовими ризиками та управління загрозами. Ці завдання відповідають певним управлінським цілям.

Інформаційні джерела:

1. Управління фінансовою безпекою підприємств торгівлі в умовах невизначеності: кол. монографія. За заг. ред. А. С. Крутової. Х., 2017. 264 с.

2. Крутова А. С., Ставерська Т. О., Шевчук І. Л. The problems of the enterprises financial security. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2015. Вип. 1 (21). С. 92–105

АНАЛІЗ ЗМІН І ТЕНДЕНЦІЙ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ

Стренадко В.Р., Зайка С.С., гр. ФН19- 76

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.Г. Малій**
Державний біотехнологічний університет

В умовах макроекономічної нестабільності банківська система перебуває під впливом значної кількості чинників, які перешкоджають її нормальному розвитку, а саме: політична та економічна нестабільність в Україні; зміна рейтингу країни відповідно до оцінок міжнародних рейтингових агенцій, що прямо впливає на розвиток співробітництва з іноземними банками; якість ризик-менеджменту в банках, тощо. Значну роль відіграє довіра як до окремого банку, так і до банківської системи в цілому. Фінансова стійкість банків є основою стабільної банківської системи країни, запорукою успіху економічних перетворень і макроекономічного розвитку [1].

Станом на 01 вересня 2021 року ліцензію Національного банку України мали 71 банківська установа (з них 33 банка з іноземним капіталом). З початку 2021 року кількість функціонуючих банківських установ скоротилася на 3, а з 2017 року – на 17 установ [4].

Банківські активи станом на 01.09.2021 року становили 1900,4 млрд. грн. (на 01.09.2020 року вони склали 1651,6 млрд. грн.). Розмір кредитного портфеля на 01.09.2021 року становив 1029,3 млрд. грн. (на 01.09.2020 року він склав 1062,7 млрд. грн.) [3].

Серед найбільш прибуткових, за підсумками 6 місяців 2021 року були банки ПриватБанк (11,6 млрд. грн.), Райффайзен Банк Аваль (2,3 млрд. грн.), Ощадбанк (2,1 млрд. грн.), ПУМБ (1,9 млрд. грн.), Універсал Банк (1,6 млрд. грн.). Прибуток за період січень-червень 2021 року цих банків склав 30,3 млрд. грн. [4].

Збитковими, за результатами півріччя виявилися Правекс Банк (-91,5 млрд. грн.), Юнекс Банк (-21,2 млрд. грн.), БТА Банк (-20,6 млрд. грн.), Індустріалбанк (-12,9 млрд. грн.), Альпарі Банк (-5,7 млрд. грн.) [3].

Депозити є основним джерелом формування банківських ресурсів і коливання їх обсягів призводить до нестабільної роботи банків. За I півріччя 2021 року банки збільшили обсяги депозитів фізичних осіб на 2,6%. Однак низькі відсоткові ставки відштовхують вкладників.

Кредити належать до активних банківських операції, спрямованих на розміщення ресурсів з метою одержання прибутку.

За підсумками січня-червня 2021 року наростили кредитний портфель АП Банк (+67,5 %), Альянс (+61,2 %), Сітібанк (+49,6%). Скоротили кредитний портфель Креді Агріколь (-5,5%), Промінвестбанк (-5,9%), Ощадбанк (-23,1%) [3].

В цілому банківська система відмічає пожвавлення кредитування, за даними НБУ ріст кредитів, наданих бізнесу в річному обчисленні досяг майже 30%, фізичним особам на 23,3%. Зростання обсягів кредитування є сигналом того, що українська економіка вже відштовхнулася від «ковідного дна» і починає поступовий рух угору.

Однак, аналіз ефективності банківського кредитування, як джерела фінансування інноваційної діяльності в Україні, дає змогу дійти висновку, що, незважаючи на значні обсяги кредитних ресурсів, банки недостатньо беруть участь у фінансовому забезпеченні інноваційної діяльності [2]. Понад 80 % усіх кредитів банки надавали в поточну діяльність позичальників, а інноваційна діяльність залишається поза увагою банків, про що свідчить мала частка довгострокових кредитів [3], спрямована в інвестиційну діяльність та у пріоритетні галузі економіки.

Одним із основних чинників, який стримує довгострокове кредитування інвестиційних проектів, є недостатній обсяг ресурсної бази банків, нестача довгострокових ресурсів. Короткострокова економічна зацікавленість у швидкому отриманні доходу витісняє актуальні завдання науково-технічного розвитку.

Таким чином, відновлення економічного зростання в Україні значною мірою залежить від стану банківської системи, її спроможності впливати на інвестиційну діяльність у реальному

секторі економіки, вирішальна роль при цьому має належати заходам, які впроваджуються урядом та Національним банком України з метою виходу із економічної кризи.

Інформаційні джерела:

1. Лачкова Л.І., Борисова А.О., Лачкова В.М. Механізм управління фінансовою стійкістю банків. *Економіка і суспільство*, 2018. Випуск 19. С.1089-1092.
2. Малій О.Г. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в Україні. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки*, 2018. Випуск 193. С. 247-256.
3. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.com.ua>.
4. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

ДО ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ

Тур К.Г., гр. Ф-28

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.Г. Лисак**
Державний біотехнологічний університет

Функціонування суб'єктів господарювання України в нових конкурентних умовах супроводжується наявністю невизначеності і, як наслідок, підприємницьких і фінансових ризиків.

Поняття ризику охоплює всі стадії формування і функціонування підприємства.

Фінансовий ризик – це динамічне явище (ймовірність виникнення збитків або недоотримання доходів у порівнянні з прогнозованим варіантом), що міняє свої кількісні характеристики на різних стадіях функціонування підприємства.

Фінансовий ризик – це не фатальний явище, а в значній мірі керований процес. На його параметри, на його рівень можна і необхідно впливати. Основний параметр їх диференціації в процесі управління - класифікація фінансових ризиків за видами.

Узагальнення літературних джерел з даної проблеми дозволило зробити висновок про те, що для прийняття управлінських рішень доцільно використовувати класифікацію фінансових ризиків за такими видами: за видами активів підприємства; за видами джерел формування активів; з фінансових наслідків; по місцях виникнення і центрами відповідальності; за рівнем ризику; за сферами локалізації грошових